

PREGLEDDOSEDANJEGAIZOBRAŽ
EVANJAZAKARIERNOORIENTACIJ
OPREGLEDDOSEDANJEGAIZOBRA
ŽEVANJAZAKARIERNOORIENTACIJ
OPREGLEDDOSEDANJEGAIZOBRA
EDPREGLED PREGLED PREGLED PRE
DANJEGA DOSEDANJEGA DOSEDAN
ŽEVANJA IZOBRAŽEVANJA IZOBRAŽE
KARIERNO ZA KARIERNO ZAKARIERN
ENTACIJO ORIENTACIJO ORIENTACI
PREGLEDDOSEDANJEGAIZOBRAŽ
EVANJAZAKARIERNOORIENTACIJ
OPREGLEDDOSEDANJEGAIZOBRA
ŽEVANJAZAKARIERNOORIENTACIJ
OPREGLEDDOSEDANJEGAIZOBRA
ŽEVANJAZAKARIERNOORIENTACIJ
OPREGLEDDOSEDANJEGAIZOBRA
ŽEVANJAZAKARIERNOORIENTACIJ
OPREGLEDDOSEDANJEGAIZOBRA

Mojca Polak Williams

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohézijski sklad
Evropski socialni sklad

vseživljenjska
karierna orientacija
nacionalna
koordinacijska točka

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje

PREGLED
DOSEDANJEGA
IZOBRAŽEVANJA
ZA KARIERNO
ORIENTACIJO

Marec, 2011

Mojca Polak Williams

KAZALO

Pregled dosedanjega izobraževanja za karierno orientacijo	4
I. Pregled izobraževalnih programov za strokovne delavce za načrtovanje in vodenje kariere	5
II. Medresorske skupine	7
II. Medresorske skupine	15
Priloga I. Izobraževalni program oz. usposabljanje	17
Priloga II. Izobraževalni program temeljnega usposabljanja za razvoj in vzpostavitev svetovalnega središča za izobraževanje odraslih	26
MODUL 1: Predstavitev koncepta projekta ISIO/uvod v temeljni program usposabljanja	28
MODUL 2: Izhodišča za analizo lokalnega okolja	28
MODUL 3: Opredelitev ciljev, vsebine in vrste informativno-svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih	29
MODUL 4: Svetovanje v izobraževanju odraslih – usposabljanje za delo svetovalca v izobraževanju odraslih	29
MODUL 5: Opredelitev lokalnega svetovalnega omrežja	30
MODUL 6: Opredelitev finančnih in drugih pogojev za delo svetovalnega središča: s poudarkom na bazah podatkov	30
MODUL 7: Svetovalni pripomočki v izobraževanju odraslih	31
MODUL 8: Opredelitev spremljanja dela svetovalnega središča, dokumentacije, evalvacije in samoevalvacije	31
MODUL 9: Osebni izobraževalni načrt	32
MODUL 10: Opredelitev promocije dela svetovalnega središča in priprava na otvoritev svetovalnega središča	32
Priloga III. Izobraževalni program oz. usposabljanje za izvajanje del in nalog na področju poklicne orientacije	33
Priloga IV. Izobraževalni program oz. usposabljanje za izvajanje del in nalog na področju poklicne orientacije	35

Pregled dosedanjega izobraževanja za karierno orientacijo¹

Eno ključnih področij pri nadaljnjem razvoju dejavnosti karierne orientacije/načrtovanja in vodenja kariere je usposobljenost strokovnih delavcev na različnih nivojih in področjih, torej tistih, ki so neposredno odgovorni za izvajanje aktivnosti na področju načrtovanja in vodenja kariere, bodisi z učenci in dijaki v šolah, s študenti na fakultetah, z brezposelnimi (in zaposlenimi) na zavodih za zaposlovanje, z odraslimi v svetovalnih središčih za informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih, bodisi z drugače organiziranimi ciljnim skupinami, s katerimi se ukvarjajo različne nevladne organizacije idr. Za strokovni razvoj in podporo izvajanja posameznih dejavnosti imajo v Sloveniji pomembno mesto predvsem nacionalni javni zavodi, ki so pretežno tudi izvajalci usposabljanj in so večinoma odgovorni za zagotavljanje kakovosti storitev na področju načrtovanja in vodenja kariere. Ključni javni zavodi so Zavod RS za zaposlovanje, Zavod RS za šolstvo, Andragoški center Slovenije, Center RS za poklicno izobraževanje, CMEPIUS ter druge državne institucije, ki delujejo pod okriljem Ministrstva za šolstvo in šport in Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. V zadnjem času se krepi tudi vloga Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ter Ministrstva za gospodarstvo.

V nalogi se osredotočam na tri področja:

- I. Pregled izobraževalnih programov za strokovne delavce za načrtovanje in vodenje kariere, in sicer:
  - ♦ svetovalno delo v šolah (del, ki se navezuje na izvajanje aktivnosti za načrtovanje in vodenje kariere),
  - ♦ izobraževanja za strokovne delavce na področju karierne orientacije na Zavodu RS za zaposlovanje,
  - ♦ izobraževanje izvajalcev APZ (del, ki se navezuje na področje karierne orientacije),
  - ♦ izobraževanje za informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih (ISIO, Andragoški center Slovenije),
  - ♦ izobraževanje za karierno svetovanje za študente,
  - ♦ izobraževanje za svetovalce v sistemu za pridobitev nacionalnih poklicnih kvalifikacij.
- II. Pregled dosedanjega dela medresorskih skupin, ki so od leta 2004 do danes sodelovale v različnih projektih, ki so se dotikali tematike skupnih vsebin načrtovanja in vodenja kariere in so se na posreden ali neposreden način ukvarjali tudi z uskladitvijo ravni usposobljenosti kadrov v različnih svetovalnih omrežjih.
- III. Zaključki in priporočila za nadaljnjo pripravo izobraževalnih programov/programa, ki bodo zagotavljali primerno usposobljenost in kompetentnost kadrov, ki se ukvarjajo s področjem načrtovanja in vodenja kariere/karierno orientacijo.

---

¹Terminologija: terminologija na področju raziskovanja trenutno še ni usklajena. Čeprav so si nosilci posameznih omrežij enotni, da dejavnosti strokovnih delavcev v različnih strokovnih omrežjih ustrezno opisuje angleški termin guidance in lifelong learning, so izrazi v slovenskem jeziku zelo različni in neenotni. Šolsko svetovalno delo in svetovalno delo na zavodu za zaposlovanje uporabljata izraza poklicna orientacija ali karierna orientacija, za svetovalno delo v izobraževanju odraslih (omrežje ISIO) se striktno uporablja terminologija informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih. Sama v nalogi uporabljam izraz svetovanje za načrtovanje in vodenje kariere, kadar uporabljam gradiva, ki so mi jih posredovali nosilci posameznih omrežij, pa prevzemam v njihovih omrežjih uveljavljene izraze.

I. Pregled izobraževalnih programov za strokovne delavce za načrtovanje in vodenje kariere

Izobraževanje svetovalnih delavcev v šolah (del, ki se navezuje na izvajanje aktivnosti za načrtovanje in vodenje kariere)

Področje poklicne orientacije v šolah izvajajo strokovni delavci, ki so zaposleni kot šolski svetovalni delavci. Izobrazbeni profil svetovalnih delavcev je reguliran v zakonu, in sicer so to lahko psihologi, pedagogi, socialni delavci, socialni pedagogi in defektologi.

Šolski svetovalni delavci lahko v okviru stalnega strokovnega spopolnjevanja izbirajo med različnimi krajšimi izobraževalnimi programi, ki so posredno relevantni tudi za izvajanje del in nalog s področja poklicne orientacije (na primer tehnike svetovanja). Večinoma so to od 8 do 16 ur trajajoči programi. Programi, ki so bili/so namenjeni samo usposabljanju za izvajanje del in nalog s področja poklicne orientacije, so redki. V letih od 2004 do 2009 je bil razpisan le en, ki je zaradi prenizkega števila prijav odpadel. Center RS za poklicno izobraževanje je v letu 2010 razpisal in uspešno izvedel en program usposabljanja, načrtovane so tudi ponovitve v letu 2011 (glej prilogo 3).

Dodatno spopolnjevanje je omogočeno tudi v okviru študijskih skupin, ki jih organizira Zavod za šolstvo. Obravnava posameznih vsebin je odvisna od interesa strokovnih delavcev.

Izobraževanja za strokovne delavce na področju karijerne orientacije na Zavodu RS za zaposlovanje

Za področje poklicne orientacije sta na območnih službah Zavoda za zaposlovanje odgovorna dva profila: svetovalci za zaposlitev, ki imajo praviloma visoko ali univerzitetno izobrazbo, in poklicni svetovalci, ki so, z izjemo nekaterih starejših strokovnih delavcev, psihologi. V centrih za informiranje in poklicno svetovanje so zaposleni tudi informatorji s srednješolsko izobrazbo. Njihova naloga je informiranje strank, pomoč pri iskanju ustreznih virov, napotitev k poklicnim svetovalcem.

V letih od 1999 do 2005 so se v okviru usposabljanja na delovnem mestu vsi poklicni svetovalci dodatno usposabljali za pridobitev znanj in veščin za opravljanje strokovnega dela za področje poklicne orientacije. Usposabljanja so sprva potekala tri tedne (od 1997 do 1999), v naslednjih letih pa teden dni. Razvitih je bilo pet modulov: svetovalni intervju, svetovanje za odrasle, usposabljanje s področja trga dela, uporaba novih svetovalnih metod, usposabljanje za uporabo računalniškega programa Kam in kako. Strokovnjaki na Zavodu so razvili še dodatne programe usposabljanja. Število ur usposabljanja je zaradi težav s financiranjem počasi upadalo. Pregled seznamov usposabljanj je v prilogi (priloga 1).

Izobraževanje za informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih (ISIO, Andragoški center Slovenije)

V letu 2000 so v Sloveniji začela delovati svetovalna središča za izobraževanje odraslih, ki zaposlujejo strokovne delavce, vodje svetovalnih središč in svetovalce v izobraževanju odraslih. Za stalni strokovni razvoj kadrov je odgovoren Andragoški center Slovenije, ki je razvil in izvaja sledeča usposabljanja:

1. Temeljno usposabljanje za razvoj in vzpostavitev delovanja svetovalnih središč.
2. Usposabljanja strokovnih delavcev, ki se na novo vključujejo v delo svetovalnih središč.
3. Stalno strokovno spopolnjevanje, ki se deli na:
  - a) redna srečanja in delavnice, ki jih v okviru letnega delovnega načrta pripravlja in izpelje ACS,
  - b) delavnice, ki jih organizirajo različne organizacije, ki pa so z vidika vsebine primerne tudi za strokovne delavce v svetovalnih središčih.

Temeljni program usposabljanja je sestavljen iz 10 modulov, ki se izpeljujejo v obliki enodnevnih ali dvodnevnih delavnic, in sicer:

Predstavitve koncepta projekta ISIO; izhodišča za analizo lokalnega okolja, opredelitev ciljev, vsebine in vrste informativno-svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih; svetovanje v izobraževanju odraslih – usposabljanje za delo svetovalca v izobraževanju odraslih, opredelitev lokalnega svetovalnega omrežja; opredelitev finančnih in drugih pogojev za delo svetovalnega središča: s poudarkom na bazah podatkov, svetovalni pripomočki v izobraževanju odraslih, opredelitev spremljanja dela svetovalnega središča, dokumentacije, evalvacije in samoevalvacije, osebni izobraževalni načrt, opredelitev promocije dela svetovalnega središča. Skupno trajanje programa je 112 ur.

Pogoji za vključitev: univerzitetna izobrazba, specializacija, magisterij ali doktorat ustrezne smeri s področja pedagogike (zaželeno smer andragogika), psihologije, socialne pedagogike, socialnega dela, sociologije (zaželeno kadrovske menedžerske smer), organizacije in menedžmenta sistemov (zaželeno smer organizacija in menedžment kadrovske-izobraževalnih sistemov);

- ♦ vodja in svetovalci morata imeti opravljeno tudi pedagoško-andragoško izobrazbo in strokovni izpit;
- ♦ še posebej za vodjo svetovalnega središča se zahteva tudi najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju izobraževanja odraslih;
- ♦ interes za delo v svetovanju v izobraževanju odraslih.

Pogoje za vključitev v program preveri vodja programa na ACS z izpeljanim uvodnim intervjujem za vsakega potencialnega udeleženca izobraževanja. Na osnovi opravljenega intervjuja vodja programa poda mnenje o primernosti kandidata za usposabljanje.

Ob zaključku udeleženci dobijo potrdilo ACS, da so bili vključeni v usposabljanje. V potrdilu so navedene teme usposabljanja, izdelki, ki jih pripravijo udeleženci, in trajanje usposabljanja. Potrdilo lahko udeleženci uveljavljajo tudi v okviru sistema strokovnega napredovanja na področju vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (ki ga določa Ministrstvo za šolstvo in šport).

Izobraževanje za karierno svetovanje za študente

V Sloveniji do nedavnega ni bilo specializiranega svetovanja za področje načrtovanja in vodenja kariere za študente. Študenti so potrebne informacije in storitve svetovanja lahko dobili na Zavodu za zaposlovanje. V zadnjih dveh letih pa so v okviru sredstev Evropskega socialnega sklada ter Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo vzpostavili na 23 fakultetah in 3 akademijah Univerze v Ljubljani karierne centre, ki za študente in diplomante nudijo sledeče brezplačne aktivnosti:

- ♦ informiranje o študijskih programih in zaposlitvenih možnostih diplomantov po zaključku študija,
- ♦ individualno in skupinsko karierno svetovanje,
- ♦ organizacija brezplačnih delavnic in drugih dodatnih izobraževanj za študente za pridobivanje zaposlitvenih in drugih veščin ter znanj, ki jih študenti in diplomanti potrebujejo za uspešen vstop na trg delovne sile,
- ♦ informiranje o prostih delovnih mestih,
- ♦ predstavitve delodajalcev in zaposlitvenih možnosti v njihovih organizacijah,
- ♦ študijski obiski organizacij, kjer bodo študenti spoznali realno delovno okolje,
- ♦ spremljanje diplomantov (anketa o zaposljivosti diplomantov, sodelovanje z ALUMNI klubi),
- ♦ izvajanje promocijskih aktivnosti,
- ♦ organizacija posvetov na temo vseživljenjske karierne orientacije,
- ♦ vzpostavitev spletnega portala.
- ♦ Informativno svetovalno delo opravljajo karierne svetovalke, ki imajo univerzitetno izobrazbo sledečih smeri: sociologija, kadrovske menedžerske smer, kulturologija, socialno delo, pedagogika.

Izobraževanje za svetovalce v sistemu za pridobitev nacionalnih poklicnih kvalifikacij

Center RS za poklicno izobraževanje izvaja 16-urni program za svetovalce v postopku pridobitve nacionalne poklicne kvalifikacije. V okviru izobraževanja je tudi 4-urni modul svetovanja, ki pa se v celoti osredotoča na področje svetovanja za potrebe preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij in strokovnim delavcem ne nudi zadostnih znanj za širše področje informativno-svetovalnega dela na področju načrtovanja in vodenja kariere.

II. Medresorske skupine

Od leta 2004 sta na področju načrtovanja in vodenja kariere delovali dve medresorski skupini.

Prva je delovala kot ena izmed skupin v okviru sklopa naloge »Razvijanje in širjenje mreže z IKT podprtih lokalnih/regionalnih svetovalnih centrov in centrov za poklicno svetovanje ter točk za vseživljenjsko učenje« (naloge je bila opredeljena v skladu s slovenskim Enotnim programskim dokumentom 2004-2006 Ministrstva za šolstvo). V okviru te naloge je bila Centru RS za poklicno izobraževanje poverjena razvojna naloga z naslovom »Priprava skupnega programa usposabljanja za svetovalne delavce v svetovalnih omrežjih za načrtovanje in vodenje kariere«. Članice in člani delovne skupine so bili nosilci posameznih omrežij, k sodelovanju pa so bili povabljeni tudi praktiki: Zavod RS za zaposlovanje: Saša Niklanovič, Staša Bučar Markič, Barbara Gregorič Brezavšček; šolsko svetovalno delo: Brigita Rutar, mag. Tanja Bezić (obe Zavod RS za šolstvo), Vanesa Frančeškin, mag. Gordana Rostohar, Andreja Petrovič, Tea Sulič, Laura Vermiglio (šolske svetovalne delavke); Svetovanje v izobraževanju odraslih: mag. Tanja Vilič Klenovek (Andragoški center Slovenije), Marija Fermešek (LU Jesenice), Alojz Sraka (LU Murska Sobota); Mladinsko svetovalno delo: Ljubo Raičević, Matjaž Medvešek, Špela Kaše; Svetovanje za mlade na vzporedni poti: Mojca Polak, mag. Jelka Škerjanc ter neodvisna strokovna sodelavka, dr. Rezka Osredkar, ki je izvedla raziskavo vloge in naloge strokovnih delavcev/delavk v svetovalnem delu. V skupini je sodeloval tudi danski strokovnjak dr. Peter Plant, vodja oddelka za načrtovanje in vodenje kariere na Univerzi v Kopenhagenu, član skupine Evropske komisije za načrtovanje in vodenje kariere, predsednik svetovnega združenja IAEVG (International Association for Educational and Vocational Guidance).

Druga medresorska skupina je Strokovna skupina za karierno orientacijo, ki je trenutno edina delujoča medresorska skupina na tem področju. Je nadaljevanje slovenskega foruma, ki je deloval v letih 2005-2006, vodi jo dr. Argio Sabadin, profesor na Filozofski fakulteti, Oddelku za psihologijo. Njeni člani so: Brigita Rutar (Zavod RS za šolstvo), Beno Arnejčič (Ministrstvo za šolstvo in šport – Urad za razvoj šolstva), Anton Simonič (Ministrstvo za šolstvo in šport), Tatjana Ažman (Šola za ravnatelje), mag. Tanja Vilič Klenovšek (Andragoški center Slovenije), Jana Beton (Ministrstvo za gospodarstvo), Gorazd Jenko (Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko), Romana Blažun (Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve), Vladimir Vajda (Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo), Saša Niklanovič (Društvo za karierno orientacijo Slovenije), Zlata Šlibar (Euroguidance), Staša Bučar Markič (Zavod za zaposlovanje), njene naloge pa so:

- ♦ Koordinacija politik za podlago sodelovanja Slovenije v akciji Transverzalnega programa Vseživljenjskega učenja "European Guidance Policy Network".
- ♦ Oblikovanje skupnih podlag za definicije in terminologijo, ki bo skupna in uporabna tako za uporabnike, stroko, politiko in vse druge organizacije, ki sodelujejo pri karierni orientaciji, za celostno analizo obstoječe ponudbe, njenih močnih in šibkih točk in analizo mogočih izboljšanj.
- ♦ Oblikovanje izhodišč za koncept celotne enovite vseživljenjske karierni orientacije v vseživljenjskem učenju.
- ♦ Oblikovanje izhodišč za koncept in temeljna načela zagotavljanja kakovosti na področju karierni orientacije.
- ♦ Priprava priporočil in predlogov ustreznih rešitev za upravljavce procesov (policy makerje) in posvetovalna vloga pri pripravi sistemskih rešitev.

- ♦ Vzdrževanje stikov z drugimi forumi v EU in z relevantnimi mrežami (Euroguidance, EU Guidance Network itd.).
- ♦ Letno poročanje o stanju na področju karijerne orientacije in opravljenem delu naslednjim pristojnim organom: Ministrstvu za šolstvo in šport, Strokovnemu svetu za splošno izobraževanje, za poklicno izobraževanje in za izobraževanje odraslih.

Pregled podlag za pripravo skupnega programa na področju načrtovanja in vodenja kariere

Z vidika pregleda izobraževanja kadrov na področju načrtovanja in vodenja kariere povzemam glavne faze naloge »Priprave skupnega programa usposabljanja za strokovne delavce v svetovalnih omrežjih za načrtovanja in vodenja kariere«, ki so bile pripravljene leta 2006. Povzetke delovnih skupin, ki so pri nalogi sodelovale, in vsebine okvirnih modulov, ki so v nalogi nastali, sem namenoma pustila v prvotni obliki.

1. FAZA:

Izvedena je bila raziskava o vlogah in nalogah svetovalnih delavcev v različnih svetovalnih omrežjih (vidik svetovalnih delavcev in vidik neposrednega uporabnika). Iz vsakega omrežja so bile intervjuvane štiri svetovalne delavke in štirje uporabniki. Na podlagi zbranih rezultatov je bila narejena analiza vlog in nalog svetovalnih delavcev s poudarkom na vlogah, ki jih svetovalni delavci prevzemajo, vlogah, za katere svetovalni delavci mislijo, da bi jih morali prevzemati, ter vlogah, ki jih od njih pričakujejo uporabniki.

2. FAZA:

V drugi fazi je bila izvedena delavnica, na kateri so predstavniki posameznih svetovalnih omrežij naredili nabor skupnih vlog in nalog strokovnih delavcev v svetovalnih omrežjih. V nadaljevanju je strokovnjak dr. Peter Plant podal splošno predstavitev izobraževalnih programov za področje načrtovanja in vodenja kariere na Danskem ter vodil delovno skupino, ki je iz definiranih vlog in nalog v posameznih svetovalnih omrežjih pripravila vsebine posameznih modulov usposabljanja.

Skupne ključne vloge strokovnih delavcev v posameznih svetovalnih omrežjih

1. Vloga zaupnika:

- ♦ zna dobro poslušati, slišati,
- ♦ zna slišano ohraniti zase,
- ♦ zna ustrezno ravnati v primeru etičnih dilem,
- ♦ spoštuje (ima razvito spoštljivo vedenje),
- ♦ pozna možnosti, storitve v okolju,
- ♦ ima sposobnosti vodenja razgovora,
- ♦ zna upravljati s stresom oz. poiskati ustrezno pomoč,
- ♦ zna oceniti teže situacije in postaviti prioritete,
- ♦ zna oceniti tveganje.

2. Vloga spremljevalca:

- ♦ varnost,
- ♦ motivacija,
- ♦ angažiranost,
- ♦ poznavanje in znanje o uporabi strategije krepitve moči,
- ♦ presojanje ustreznosti,
- ♦ opravljanje zagovorništva,

- ♦ zastopanje,
- ♦ poznavanje področij/mrež in pristojnosti organizacij v mreži.

3. Vloga usmerjevalca:

- ♦ pozna obstoječe možnosti pomoči,
- ♦ zna razumeti problem stranke,
- ♦ pozna strategije usmerjanja uporabnikov s participacijo.

4. Vloga spodbujevalca/motivatorja:

- ♦ zna prepoznavati uporabnikov vrednostni sistem:
  - ♦ interese,
  - ♦ ovire,
  - ♦ konflikte,
  - ♦ omejitve,
  - ♦ strahove,
- ♦ zna oceniti tveganje,
- ♦ zna ohranjati kontinuiteto sodelovanja,
- ♦ zna opraviti SWOT analizo,
- ♦ zna ozaveščati stranke,
- ♦ zna voditi stranke k udejanjanju ciljev.

5. Informator:

- ♦ posedovanje informacij,
- ♦ poznavanje sistemov, virov informacij,
- ♦ posredovanje informacij,
- ♦ dajanje nasvetov (na željo uporabnika),
- ♦ posredovanje relevantnih informacij,
- ♦ skrb za ažurnost informacij,
- ♦ posredovanje informacije na način, ki najbolj ustreza uporabniku.

6. Svetovalec:

- ♦ korekten, spoštljiv,
- ♦ pozna in zna uporabljati svetovalne tehnike, veščine, spretnosti,
- ♦ razume problem in je dostopen,
- ♦ zna povezovati področja in institucije,
- ♦ socialno in kulturno kompetenten,
- ♦ sposoben razumevanja,
- ♦ individualizirano pristopa,
- ♦ obvlada principe etičnega dela (etičnosti, nediskriminatornosti),
- ♦ je prilagodljiv,
- ♦ je več učinkovite komunikacije (tehnike),
- ♦ je strokoven,
- ♦ pozna svoje meje in deluje v mejah svojih pristojnosti,
- ♦ obvlada tehnike, ki stranki omogočajo, da vzpostavi in ohrani vpliv nad svojim življenjem.

7. Evalvator:

- ♦ spremljanje in evalviranje delovnih procesov (avtoevalvacija svojih delovnih procesov),
- ♦ merjenje uspešnosti,
- ♦ ugotavljanje učinkovitosti,
- ♦ zagotavljanje uporabniške perspektive.

8. Administrator:

- ♦ pomoč pri izpolnjevanju obrazcev,
- ♦ vodenje dela administrativnih postopkov v skladu s pravili, ki so definirana v posameznem svetovalnem omrežju (načrtovanje dela, spremljava, izpolnjevanje baz podatkov).

Od kompetenc do modulov

Predstavljen je bil primer oblikovanja vsebin posameznih modulov, ki izhajajo iz zgoraj definiranih vlog strokovnih delavk/delavcev:

1) Svetovalec in svetovanje

1.1) Strokovnost:

- ♦ poznavanje različnih teoretskih konceptov,
- ♦ osnove razvojne psihologije, poznavanje ciljnih skupin,
- ♦ poznavanje karakteristike tranzicijskih procesov,
- ♦ poznavanje teoretskih konceptov o učenju,
- ♦ načini in metode samoevalvacije in evalvacije,
- ♦ poznavanje kvalitativnih in kvantitativnih metod raziskovanja,
- ♦ osnove supervizije.

1.2) Etičnost, vrednote (vrednote v odnosu do uporabnika):

- ♦ poznavanje vseh etičnih kodeksov s tega področja,
- ♦ načela etičnega delovanja (uporaba etičnih kodeksov v praksi).

2) Svetovanje in uporabnik/ca

2.1) Postopki in metode svetovalnega dela:

- ♦ metode in tehnike svetovalnega razgovora,
- ♦ vodenje svetovalnega razgovora,
- ♦ identifikacija potreb uporabnika,
- ♦ individualno načrtovanje in udejanjanje,
- ♦ načrtovanje in prenos v prakso,
- ♦ tehnike komunikacije: poznavanje neverbalnih in verbalnih načinov komuniciranja,
- ♦ veščine pisnega izražanja,
- ♦ tehnike informiranja,
- ♦ ustvarjanje odnosa, reševanje konfliktov, zaznavanje predsodkov,
- ♦ metode in tehnike skupinskega dela,
- ♦ javno nastopanje.

2.2) Usmerjenost k uporabniku/participacija uporabnika:

- ♦ motivacija in spodbujanje,
- ♦ ustvarjanje varnega okolja,
- ♦ omogočanje dostopa za različne skupine glede na čas, prostor.

3) Svetovanje in družba:

- 3.1) Usmerjenost k ciljem (societalnim, organizacijskim):
  - ♦ poznavanje izobraževalnega sistema in sistema trga dela (trendi v EU in Sloveniji),
  - ♦ poznavanje ciljev izobraževalnih politik in politik trga dela s poudarkom na reflektiranju posameznih procesov.

- 3.2) Obvladovanje administrativnih nalog:
  - ♦ znati načrtovati svoje delo,
  - ♦ znati uporabljati različne baze podatkov,
  - ♦ poznati metode merjenja in evalvacije procesov,
  - ♦ obdelava podatkov in metodologije,
  - ♦ znati umeščati ugotovitve evalvacije v različne kontekste,
  - ♦ prijave na projekte,
  - ♦ načrtovanje svojega dela, dokumentiranje in arhiviranje podatkov.

Podana sta bila tudi dva predloga za definiranje specifičnih vsebin:

- a) po omrežjih,
- b) poglobljeni tematski sklopi, ki so dostopni in primerni za vse, ki želijo svoje znanje poglobiti.

3. FAZA:

PREDLOG MODULOV ZA PODIPLOMSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM

Na podlagi zgoraj navedenih razmišljanj je delovna skupina sklenila, da bi bilo tudi v slovenskem prostoru smiselno pripraviti skupni sistem usposabljanja za strokovne delavce v različnih svetovalnih omrežjih. Definirana je bila ciljna skupina programa in okvirni splošni ter specifični moduli.

Ciljna skupina:

Ciljna skupina programa so svetovalni delavci, ki v različnih omrežjih opravljajo svetovalno delo: šolski svetovalni delavci, poklicni svetovalci, mladinski svetovalni delavci, svetovalci za mlade na vzporedni poti, svetovalci v izobraževanju odraslih.

Predlog skupnih in specifičnih modulov:

Splošni moduli:

- 1) Metode in tehnike svetovanja:

Modeli in tehnike svetovalnega dela, ki bodo predstavljeni v tem modulu, bodo temeljili na sprejetih načelih in strategijah na področju načrtovanja in vodenja kariere: ugotavljanje posameznikovih lastnosti, interesov, potencialov; postavljanje izobraževalnega/zaposlitvenega cilja; določitev korakov za uresničevanje cilja. Okvirne vsebine: individualno svetovanje, skupinsko svetovanje, etika.

- 2) Modul Psihologija dela in organizacije:
  - ♦ determinante vedenja človeka pri delu,
  - ♦ osebne lastnosti pri delu,
  - ♦ spoznavanje dela in zahteve delovnega mesta,
  - ♦ vrednotenje dela,
  - ♦ uporaba testov pri načrtovanju kariere /TŠI, TPI, Holland, MFBT/,
  - ♦ usposabljanje za vseživljenjsko učenje,
  - ♦ trg delovne sile,
  - ♦ psihološki vidiki brezposelnosti,

- ♦ večšine iskanja zaposlitve,
  - ♦ teorije poklicne izbire.
- 3) Modul Sociološki vidiki področja načrtovanja in vodenja kariere:
- ♦ vloga socialnih slojev pri izbiri poklica, determinizem vs. prosta izbira in drugo,
  - ♦ posebne skupine (mladi na prehodu na TDS, migranti, skupine s posebnimi potrebami),
  - ♦ trg dela,
  - ♦ poklicna in izobraževalna klasifikacija: ISCO, SKP itn.,
  - ♦ razvoj kariere v delovnih organizacijah,
  - ♦ delovna zakonodaja: zakon o delovnih razmerjih, zakon o zaposlovanju in pregled druge relevantne zakonodaje in ureditev.
- 4) Modul Študije življenjskega poteka in prehodov:
- ♦ pojem življenjskih potekov in statusnih prehodov; institucionalizacija življenjskih potekov, statusni prehodi in prehodi udeležbe, prehodi kot označevalci statusa;
  - ♦ modernizacija družbe in individualizacija odraščanja: problematizacija klasičnih teorij življenjskih potekov in prehodov, izbirnost, individualizacija, tveganost modernih življenjskih potekov; življenjski potek kot socialno regulirano spreminjanje življenjskih razmer;
  - ♦ spremembe odraščanja; življenjski svet mladih, mladost kot psihosocialni moratorij, postadolescentni mladostni status, od generacijske h kulturni modernizacije mladih;
  - ♦ socialna ranljivost mladih: izhodišča in koncepti socialne ranljivosti, negotovost in identitetna zmeda v sodobni mladosti, tveganost individualizacije mladosti, mladostniki pod pritiskom kariere;
  - ♦ prehodi v odraslost; mladi odrasli, spremembe odraslosti, odraslost postaja novo krizno žarišče, evropski modeli prehodov v odraslost;
  - ♦ spremembe družinskih življenjskih potekov; spremembe prehodov iz družine orientacije v družino prokreacije, vzroki za spremembe rodnostnih vzorcev in vzorcev oblikovanja družinskega življenja v Sloveniji.
- 5) Modul Poklicni razvoj svetovalca, evalvacija in supervizija:
- ♦ izkustveno in reflektivno učenje v pridobivanju deklarativnega in proceduralnega znanja,
  - ♦ stili spoznavanja, učenja in mišljenja,
  - ♦ modeli, tehnike, metode izkustvenega učenja,
  - ♦ pojmovanja znanja in učenja, primerjava tradicionalnega in kognitivno konstruktivističnega modela učenja,
  - ♦ načrtovanje, spremljanje, evalvacija in samoevalvacija dela svetovalca,
  - ♦ različne opredelitve in pojmovanja supervizije, model mentorske supervizije,
  - ♦ vloga supervizije v poklicnem in osebnostnem razvoju svetovalca,
  - ♦ supervizija kot ciklični učni proces in refleksija.

Vključitev v supervizijski proces, kjer se svetovalec uči reševati poklicne probleme, spoznava nove načine in poti poklicnega učenja, se uči reflektirati svoje delovanje, izmenjuje izkušnje s kolegi v skupini, se nauči razmejevati odgovornost in se razbremenjuje nakopičenih stresov.

Specifični moduli:

- 1) Modul Svetovanje v vzgoji in izobraževanju:
- ♦ opredelitev šolskega svetovanja,
  - ♦ dileme šolskega svetovanja,

- ♦ temeljna načela svetovanja,
- ♦ osnovne dejavnosti svetovanja /pomoč, intervencija, razvojno in preventivno delo, načrtovanje in evalvacija/,
- ♦ svetovanje pri odločanju,
- ♦ svetovalni pogovor /usmerjanje pozornosti, poslušanje, vplivanje/,
- ♦ teorija izbire s perspektive svetovalca in svetovanca,
- ♦ svetovanje pri različnih psihofizičnih omejitvah/posebne potrebe.

2) Modul Svetovalno delo v procesih izobraževanja odraslih:

1. Namen

Študenti pri predmetu spoznajo splošne strokovne in teoretske podlage andragoškega svetovalnega dela ali svetovalnega dela pri izobraževanju odraslih ter spoznajo umestitev andragoškega svetovalnega dela v sistemu izobraževanja in učenja odraslih, njegove funkcije, pomen in možnosti, še posebno v kontekstu sodobnega razvoja izobraževanja in učenja odraslih in andragogike. Pri predmetu spoznajo organiziranost andragoškega svetovalnega dela in razvijajo pozitiven odnos in pripravljenost za uveljavljanje in razvijanje andragoškega svetovalnega dela pri nas.

2. Vsebina

- ♦ konceptualna in sistemska umestitev andragoškega svetovalnega dela,
- ♦ teoretske podlage, opredelitve in razvoj andragoškega svetovalnega dela,
- ♦ ponudba in povpraševanje pri izobraževanju odraslih ter svetovalno delo kot vezni člen,
- ♦ cilji, nameni in funkcije ASD,
- ♦ pojavnost, organiziranost in sistemska ureditev ASD: informacijska in svetovalna središča; ravni svetovanja; institucije, omrežje; zakonska in upravna ureditev; financiranje; osebje; infrastruktura,
- ♦ informacijski sistem, baza podatkov; sredstva in metode informiranja,
- ♦ umeščenost andragoškega svetovalnega dela v skupnosti,
- ♦ andragoško svetovalno delo in osebni razvoj,
- ♦ diagnostični pristopi pri andragoškem svetovalnem delu,
- ♦ specifični inštrumenti in tehnike andragoškega svetovalnega dela: vprašalniki, testi, inventarji, opazovalne tehnike, merski inštrumenti,
- ♦ potek in izpeljava andragoškega svetovalnega dela: modeli svetovanja, pristopi pri svetovanju, individualno in skupinsko svetovanje,
- ♦ udeležba odraslih v izobraževanju in andragoško svetovalno delo,
- ♦ vrste svetovalne pomoči odraslim glede na poglobitve ovire pri izobraževanju odraslih,
- ♦ vseživljenjsko učenje in izobraževanje in ASD.

3) Modul Karierna orientacija v zaposlovanju:

- ♦ zakonodaja (dodatne vsebine, ki niso zajete v splošnem modulu),
- ♦ karierna orientacija v okviru javnih služb za zaposlovanje (posebnosti, vloga, dileme, strategije),
- ♦ trg delovne sile – nadaljevanje (razširitev znanj, ki so zajeta v splošnem modulu karierne orientacije, poudarek na posameznih področjih - branžah),
- ♦ specifične metode dela (umestitev v koncept dela zavodov za zaposlovanje, posredovanje, zaposlitveni načrt itn.).

4. FAZA:

Četrta faza je bila namenjena usklajevanju. Podan je bil predlog za oblikovanje še enega splošnega modula, ki vsebuje dodatne teme, ki so nujne za tak program in zelo specifične za karierno orientacijo ter jih povečini ne bo mogoče pokriti s trenutno definiranimi splošnimi moduli, s sledečimi vsebinami:

1. Orientacija

Definicija, orientacija kot stroka, aktivnosti karierne orientacije, zgodovina, vidiki (psihološki, sociološki, ekonomski), vloga orientacije v družbi. Različni modeli karierne orientacije (DOTS ipd.). Kompetence vodenja kariere (kaj so, kaj jih sestavlja in kako si jih posameznik pridobi). Organizacijske oblike: svetovalne službe, centri ipd.

2. Metode in tehnike (razen svetovanja, ki je poseben modul)

Metode informiranja, poklicne vzgoje (to je treba podrobneje obdelati), namestitvev/posredovanje, spremljanja, povratno informiranje itd. Metode konzultacije v različnih kontekstih (to je treba obdelati posebej!).

3. Upravljanje kariernih informacij (podrobneje)

Sistemi kariernih informacij (klasifikacije, kot na primer klasifikacija gradiv v CIPS-ih), pridobivanje in sistematsko urejanje informativnih gradiv, pisno informiranje, video, računalniška orodja; vloga posameznih metod, njihove prednosti in slabosti.

4. Mreže in 'napotovanje'

V katerih primerih in kako si lahko različne službe in različni specialisti pomagajo, to je usposabljanje za 'napotovanje'. To je pomemben del usposabljanja, ki je pri nas pogosto pozabljen, vsebuje pa podrobnejše predstavitve uslug različnih služb za uporabnike. (Konkretno se 'napotovanja' učijo v drugem modulu.)

5. Vodenje služb karierne orientacije

Ugotavljanje potreb v okolju, načrtovanje službe oz. svetovalnega centra, promocija, ustanovitev, spremljanje, merjenje učinkovitosti. Ustvarjanje stikov in sodelovanja z okoljem ('community capacity building').

6. Zakonske podlage v Sloveniji

Pregled zakonskih podlag v Sloveniji in drugih dokumentov, ki opredeljujejo karierno orientacijo.

7. Evropska dimenzija karierne orientacije

Orientacija v kontekstu skupne evropske politike, nacionalne politike, mobilnost (NRCVG) itn.

V ta modul bi lahko sodili še dve temi:

- ♦ Etika karierne orientacije
- ♦ Marketing storitev karierne orientacije

Dokončno definiranje vsebin in predlog izvedbe programa usposabljanja je bil izven mandata medresorske skupine, ker predlog posega v sfero visokega šolstva.

III. Zaključki

- ♦ V svetovalnih omrežjih prevladuje mnenje, da osnovno izobraževanje, ki ga strokovni delavci pridobijo v času študija, ni zadostno za opravljanje del in nalog na področju načrtovanja in vodenja kariere.
- ♦ Večina svetovalnih omrežij je zato v preteklosti razvila svoje programe, s katerimi so strokovni delavci nadgrajevali znanje na tem področju. Financiranje in s tem izvedba izobraževanj sta bila vedno izpostavljena nihanjem v politiki.
- ♦ Sistematično in dolgoročno načrtovanje kadrov za področje načrtovanja in vodenja kariere poteka le v enem omrežju.
- ♦ Med posameznimi usposabljanji je velika razlika, od 8-urnih do 120-urnih usposabljanj.
- ♦ Izobraževanja ne omogočajo transparentnosti in diferenciacije strokovnih delavcev glede na stopnjo usposobljenosti za opravljanje dela.

Udeleženci so si enotni, da bi bilo potrebno nadgraditi dosedanje delo ter skleniti dogovor s fakulteto, ki bi imela interes za izvajanje programa na drugi bolonjski stopnji. Prednosti take odločitve so sledeče:

- ♦ izobraževanje bi potekalo kontinuirano in ne bi bilo odvisno od političnih nihanj oz. financiranja,
- ♦ zaradi skupnega izobraževanja svetovalcev iz vseh omrežij, ki potrebujejo velik del skupnih znanj, bi bilo večje število študentov, kar zagotavlja kontinuiran vpis, tudi v mali državi, kot je Slovenija,
- ♦ strokovnim delavcem bi bila omogočena nadgradnja njihovih znanj in spretnosti, ki bi bila priznana tudi širše (oziroma javno priznana),
- ♦ področje bi se afirmiralo kot stroka,
- ♦ skupno usposabljanje bi omogočilo boljše poznavanje drugih omrežij in zato lažje medsektorsko sodelovanje v svetovalnih omrežjih,
- ♦ delodajalci bi dobili že usposobljene kadre oz. bi vedeli, kakšna znanja imajo, oblikovalci politik pa bi pridobili nabor širše usposobljenih kadrov, ki bi bili sposobni udejaniti strateške cilje, zlasti tiste, povezane z zagotavljanjem bolj fleksibilne delovne sile,
- ♦ povečala bi se zaposljivost svetovalcev oziroma olajšalo prehajanje med zaposlitvami v različnih omrežjih.

Odperta vprašanja:

- ♦ financiranje izobraževanja: v primeru magistrskega študija je odgovornost prenesena na posameznika/co in je pridobitev strokovnih znanj odvisna od njegovega/njenega socialno ekonomskega položaja,
- ♦ kako zagotoviti ustrezno vlogo predstavnikov posameznih omrežij (in financerja – države) pri definiranju vsebin, dolžine in načina izvedbe izobraževanja,
- ♦ kakšno vlogo bodo pri usposabljanju imeli socialni partnerji in kako zagotoviti, da bodo primerno zastopani,
- ♦ kakšno usposabljanje je primerno za tiste, ki neposredno delajo s strokovnjaki na področju načrtovanja in vodenja kariere, recimo učitelje, ravnatelje, druge svetovalce; kako naj tako usposabljanje dopolnjuje usposabljanje za strokovnjake na področju načrtovanja in vodenja kariere,
- ♦ kdo in na kakšen način bo spremljal spremembe v naravi dela na področju načrtovanja in vodenja kariere in na kakšen način bo zagotovljeno, da se bodo spremembe upoštevale tudi v programu usposabljanja,
- ♦ odprto ostaja tudi vprašanje usposabljanja za strokovne delavce – informatorje.

SEZNAM PRILOG:

1. IZOBRAŽEVALNI PROGRAM OZ. USPOSABLJANJE za izvajanje del in nalog na področju poklicne orientacije, Zavod RS za zaposlovanje.
2. IZOBRAŽEVALNI PROGRAM OZ. USPOSABLJANJE za razvoj in vzpostavitev svetovalnega središča za izobraževanje odraslih.
3. IZOBRAŽEVALNI PROGRAM OZ. USPOSABLJANJE za izvajanje del in nalog na področju poklicne orientacije, Center RS za poklicno izobraževanje.
4. IZOBRAŽEVALNI PROGRAM OZ. USPOSABLJANJE za izvajanje del in nalog na področju poklicne orientacije, Karierni centri, Univerza v Ljubljani.

Priloga I.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM OZ. USPOSABLJANJE

Zavod RS za zaposlovanje

IME POSAMEZNEGA VSEBINSKEGA SKLOPA	UDELEŽENCI/KE	VSTOPNI POGOJI (izobrazba, delovne izkušnje, drugi posebni pogoji)	VSEBINA	METODE dela	Pridobljene kompetence oz. znanja in spretnosti	NAČINI PREVERJANJA
------------------------------------	---------------	--	---------	-------------	---	--------------------

Izobraževanje od 1997 – 2000 (cca. 154 ur)

Komunikacija in svetovalni intervju (4 dni)	Svetovalci zaposlitve, rehabilitacijski in poklicni svetovalci ZRSZ. Koncesionarji (pogoj za strokovni izpit).	VI. ali VII. stopnja izobraževanja	Komunikacija: vzpostavljanje stika, psihološka distanca, osnovni pristopi k strankam, neverbalna komunikacija, prepoznavanje različnih tipov strank, komunikacija s stranko, manipulacija, komunikacijsko okno, asertivnost, igra moči. Intervju: 1. priprava na intervju; predstavitev; sporazum s stranko; 2. zbiranje informacij; tehnike intervjuvanja (trije ključni principi: pozorno poslušanje in odzivanje, postavljanje vprašanj); 3. povzetek ugotovitev iz intervjuja, ugotavljanje potreb strank (povzemanje, interpretiranje in informiranje, lastnosti in prednosti, reakcije na pobudo, ugovor); 4. dogovor o zaposlitvenem načrtu (delo s težavnimi strankami, prijatelji in znanci, tretja stranka, glavna načela).	Predavanje, delo v skupini, delo v paru, igra vlog.	Seznanitev z osnovnimi komunikacijskimi zakonitostmi, ozavestiti pomembnost načrtovanega in sistematično vodenega razgovora.	Igra vlog – nastop.
---	---	------------------------------------	---	---	--	---------------------

IME POSAMEZNEGA VSEBINSKEGA SKLOPA	UDELEŽENCI/KE	VSTOPNI POGOJI (izobrazba, delovne izkušnje, drugi posebni pogoji)	VSEBINA	METODE dela	Pridobljene kompetence oz. znanja in spretnosti	NAČINI PREVERJANJA
Trg dela (2 dni)	Svetovalci zaposlitve, poklicni svetovalci ZRSZ.	VI. ali VII. stopnja izobraževanja.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Demografski razvoj, 2. trg dela – struktura, funkcije, trendi, spremljanje, 3. notranji in zunanji podatkovni viri za spremljanje TDS, 4. ekonomske posledice socialne varnosti in socialnih zavarovanj, 5. mednarodna klasifikacija izobraževanj, 6. standardna klasifikacija poklicev in pomen za evidence ZRSZ, 7. CIPS. 	Predavanja, delo v skupini.	Razumeti vpliv širših faktorjev na dogajanje na trgu dela; znati poiskati ustrezne informacije in jih prilagoditi potrebam ciljnih skupin.	/
Marketing – izgrajevanje odnosov z delodajalci in drugimi institucijami (3 dni)	Svetovalci zaposlitve in poklicni svetovalci ZRSZ.		Opredelitev marketinga, mesto marketinga v funkciji zaposlovanja, vrste marketinga in koncepti (4P), marketinško načrtovanje, SWOT analiza, SMART cilji, kaj potrebujejo posamezniki za učinkovit marketing, informacije o trgu dela, o zaposlitvah in delodajalcih, lastnosti in prednosti, soočanje z ugovori, telefonski marketing, obiski pri delodajalcih in drugih organizacijah.	Predavanje, delo v skupini, delo v paru, igra vlog.	Zavedanje pomembnosti marketinškega pristopa do naših strank, načrtovanje marketinga in uspešno izvajanje.	Igra vlog – nastop.

IME POSAMEZNEGA VSEBINSKEGA SKLOPA	UDELEŽENCI/KE	VSTOPNI POGOJI (izobrazba, delovne izkušnje, drugi posebni pogoji)	VSEBINA	METODE dela	Pridobljene kompetence oz. znanja in spretnosti	NAČINI PREVERJANJA
Priprava na poklicno orientacijo (4 dni)	Poklicni svetovalci ZRSZ.	VII. stopnja izobrazbe družboslovne smeri, delovne izkušnje.	Opredelevitev PO odraslih, potrebe strank, cilji in dejavnosti PO, teoretične osnove PO za odrasle, PO za brezposelne, zagotavljanje kakovosti, primeri dobrih praks, uporaba IKT tehnologije.	Predavanje, delo v skupini, delo v paru, igra vlog, študije primerov.	Prepoznavanje različnih strank in uporaba ustreznih metod in tehnik.	/
Veščine iskanja zaposlitve za (3 dni)	Svetovalci zaposlitve in poklicni svetovalci ZRSZ.		TDS, kaj so veščine, analiza oglasov, priprava na pisanje prijave, pisanje prijave, uvod v zaposlitveni pogovor, izvedba zaposlitvenega pogovora, skriti trg dela in tehnike iskanja na skritem trgu.	Predavanje, delo v skupini, delo v paru, igra vlog, študije primerov, ogled filma.	Znati prepoznati pomanjkanje veščin iskanja zaposlitve in uporabiti te informacije v svetovalnem procesu.	/
Izbrane vsebine psihometrije (1 dan)	Poklicni svetovalci ZRSZ.	Psihologi.	Ocenjevanje, testi, vprašalniki, značilnosti različnih merskih skal, uporaba testov za spoznavanje lastnosti posameznika in za primerjavo posameznika s skupino.	Predavanja.	Smiselno uporabljati psihometrične pripomočke v svetovalnem procesu.	/

IME POSAMEZNEGA VSEBINSKEGA SKLOPA	UDELEŽENCI/KE	VSTOPNI POGOJI (izobrazba, delovne izkušnje, drugi posebni pogoji)	VSEBINA	METODE dela	Pridobljene kompetence oz. znanja in spretnosti	NAČINI PREVERJANJA
BFQ (1 dan)	Poklicni svetovalci ZRSZ.	Psihologi.	Spoznavanje novega osebnoznega testa BFQ, značilnosti, interpretacija in uporaba v zaposlovanju.	Predavanja, vaje, delo v parih.	Spoznati nov instrument in ga uporabljati v praksi.	/
Delo s skupino (4 dni)	Svetovalci zaposlitve in poklicni svetovalci ZRSZ.	VI. ali VII. stopnja izobraževanja.	Teorije učenja in motivacije, skupinska dinamika in oblikovanje skupin, oblikovanje ciljev skupinskega dela, načrtovanje, priprava in izvedba predstavitve, obvladovanje težavnih situacij in ovir pri delu, prenos naučenega v prakso.	Predavanja, vaje, skupinsko delo, igra vlog, prezentacija pred skupino.	Usposobiti se za kompetentno izvajanje skupinskega dela.	Nastop.

IME POSAMEZNEGA VSEBINSKEGA SKLOPA	UDELEŽENCI/KE	VSTOPNI POGOJI (izobrazba, delovne izkušnje, drugi posebni pogoji)	VSEBINA	METODE dela	Pridobljene kompetence oz. znanja in spretnosti	NAČINI PREVERJANJA
------------------------------------	---------------	--	---------	-------------	---	--------------------

Izobraževanje od 2000 – 2008 (cca. 119 ur)

SOS (usposabljanje za vodenje konkretne delavnice) (3 dni)	Poklicni svetovalci ZRSZ.	VII. stopnja izobrazbe družboslovne smeri, priporočljivo: delovne izkušnje, delo s skupino.	Vodenje skupine, teoretična izhodišča delavnice (svetovanje in skupinsko svetovanje, tranzicija, samoučinkovitost, percepcija ovir, socialna zrelost) in vsebina delavnice (pozitivne lastnosti, tranzicija, situacija brezposelnosti, emocionalno doživljanje sprememb, moja situacija, kaj mi pomeni in kaj mi prinese zaposlitev, soočanje s situacijo, koristne in zaviralne strategije, identifikacija ovir in premagovanje).	Predavanje in diskusija, delo v skupini, delo v paru, analiza primerov.	Usposobiti se za skupinsko svetovanje, premagati strah pred svetovanjem v skupini.	/
Po študiju v zaposlitev (1 dan)	Svetovalci zaposlitve, poklicni svetovalci ZRSZ.	VII. stopnja izobrazbe družboslovne smeri, priporočljivo: delovne izkušnje, delo s skupino. VI. ali VII. stopnja izobrazbe, priporočljivo: delovne izkušnje in delo s skupino.	Izobrazba – poklic, načrtovanje kariere, prepoznavanje prednosti in omejitev, interesov, zaposlitveni vzorec, iskanje zaposlitve, prijava, zaposlitveni razgovor. Zavedanje stališč v zvezi s kariero, zavedanje moči oblikovanja in spreminjanja kariere.	Predavanje in diskusija, delo v skupini, delo v paru, analiza primerov. Predavanje in diskusija, delo v skupini, delo v paru, analiza primerov.	Usposobiti se za skupinsko svetovanje, premagati strah pred svetovanjem v skupini. Usposobiti se za kompetentno izvajanje konkretne delavnice.	/
Kam in kako (1/2 dneva)	Poklicni svetovalci ZRSZ in šolski svetovalni delavci.	VII. stopnja izobrazbe.	Interesi, kompetence, samoocenjevanje, nujnost interpretacije rezultatov, iskanje informacij o poklicih.	Prezentacija, vaje.	Usposobiti se za kompetentno uporabo pripomočka.	/

IME POSAMEZNEGA VSEBINSKEGA SKLOPA	UDELEŽENCI/KE	VSTOPNI POGOJI (izobrazba, delovne izkušnje, drugi posebni pogoji)	VSEBINA	METODE dela	Pridobljene kompetence oz. znanja in spretnosti	NAČINI PREVERJANJA
Nove metode poklicne orientacije (1 dan)	Svetovalci zaposlitve in poklicni svetovalci ZRSZ.	VI. ali VII. stopnja izobraževanja.	Usmerjenost na cilj, zavedno – nezavedno, konkretne metode reševanja problemov.	Predstavitve, vaje.	Premagati strah in nezaupanje do drugačnih pristopov, opogumiti se za	/
MFBT – usposabljanje za uporabo testa (1 dan)	Poklicni svetovalci ZRSZ in šolski svetovalni delavci.	VII. stopnja – psihologi.	Predstavitve testa in podtestov, kako interpretiramo rezultate, kako ga uporabljamo pri mladini, odraslih BO.	Predstavitve, vaje, delo v parih.		/
MFBT – usposabljanje za testiranje (1/2 dne)	Poklicni svetovalci ZRSZ in šolski svetovalni delavci.	VII. stopnja – psihologi.	Priprava testnega materiala, priprava prostora, nagovor pred testiranjem, navodila pri posameznih podtestih, priprava testnega materiala za optično čitanje.	Predstavitve.	Kompetentna uporaba konkretnega testa.	/
Self Directed Search – interesni vprašalnik (2 dni)	Poklicni svetovalci ZRSZ.		Hollandov model izbire poklica, 6 poklicnih tipov, ugotavljanje interesov s pomočjo vprašalnika, interpretacija rezultatov in načrtovanje nadaljnjih korakov.	Predavanje, vaje, diskusija.		/
Učne navade (2 dni)	Poklicni svetovalci ZRSZ.	VII. stopnja – psihologi.	Učenje, težave pri učenju, strategije pomoči, uporaba vprašalnika.	Predavanja, vaje, študije primerov.	Kompetentna uporaba vprašalnika in intervencij.	Naloga.
Selekcijski intervju (2 dni)	Poklicni svetovalci ZRSZ.	VII. stopnja – psihologi.	Selekcija, intervju, vprašanja, interpretacija odgovorov, ostale informacije.	Predavanja, primeri.	Kompetentno izvajanje selekcijskega intervjuja.	Naloga.

IME POSAMEZNEGA VSEBINSKEGA SKLOPA	UDELEŽENCI/KE	VSTOPNI POGOJI (izobrazba, delovne izkušnje, drugi posebni pogoji)	VSEBINA	METODE dela	Pridobljene kompetence oz. znanja in spretnosti	NAČINI PREVERJANJA
PIE – začetni (1 dan)	Poklicni svetovalci ZRSZ.	VII. stopnja – psihologi.	Plutchikov osebnostni test, testiranje, uporaba v zaposlovanju, interpretacija, primerjava z drugimi instrumenti.	Predavanja, vaje.	Kompetentna uporaba vprašalnika.	/
PIE – nadaljevalni (1 dan)	Poklicni svetovalci ZRSZ.	VII. stopnja – psihologi, izkušnje z uporabo PIE.	Interpretacija.	Prezentacija, primeri, vaje.	Kompetentna uporaba vprašalnika.	/
Usposabljanje za eSvetovanje (1 dan)	Svetovalci zaposlitve in poklicni svetovalci ZRSZ.	VI. in VII. stopnja.	E-Svetovanje: samoocena, zaposlitveni cilji, veščine iskanja zaposlitve, trg dela. Uporaba elementov eSvetovanja v svetovalnem procesu – uporaba vprašalnikov, delovnih listov, iskalnikov.	Prezentacija, primeri, vaje, delo v parih.	Spodbuditi uporabo pripomočkov pri svetovalnem procesu.	/
Usposabljanje za vprašalnike v eSvetovanju (1 dan)	Poklicni svetovalci ZRSZ.	VII. stopnja – psihologi.	Vprašalnik osebnostnih lastnosti, vprašalnik delovnih stilov, vprašalniki kompetenc: značilnosti, uporaba, interpretacija.	Prezentacija, primeri, vaje.	Kompetentna interpretacija rezultatov strankam.	/

IME POSAMEZNEGA VSEBINSKEGA SKLOPA	UDELEŽENCI/KE	VSTOPNI POGOJI (izobrazba, delovne izkušnje, drugi posebni pogoji)	VSEBINA	METODE dela	Pridobljene kompetence oz. znanja in spretnosti	NAČINI PREVERJANJA
------------------------------------	---------------	--	---------	-------------	---	--------------------

Izobraževanje v Izobraževalnem centru 2009, 2010

Svetovalni proces na zaposlovanju (2 dni)	Svetovalci zaposlitve, poklicni svetovalci.		Dejavniki v svetovalni obravnavi, vloga svetovalca, potrebe za povečanje zaposljivosti, kompetence in zaposlitveni cilji, uporaba rezultatov analize PD, podatkov o trgu dela v svetovalni obravnavi.			
Svetovalni intervju (2 dni)	Svetovalci zaposlitve, poklicni svetovalci.		Vodenje svetovalnega intervjuja (prenovljene vsebine iz komunikacije in intervju, nove metode - AV prikaz).			
Aktivacija svetovalnega procesa (2 dni)	Svetovalci zaposlitve, poklicni svetovalci.		Pristopi in metode dela, ki omogočajo dodatno aktivacijo in motiviranje strank.			
Veščine iskanja zaposlitve (1/2 dneva)	Svetovalci zaposlitve, poklicni svetovalci, sodelavci APZ.		Sodobni pristopi in veščine iskanja zaposlitve, izkušnje delodajalcev pri selekciji kandidatov.			
Motivacija (2 dni)	Svetovalci zaposlitve, poklicni svetovalci.		Dejavniki motivacije, ocena motivacije v individualnem delu, ukrepi za povečanje motivacije, priprava kandidata na razgovor pri delodajalcu, na zaposlitev (individualno delo, motivacijske skupine).			

IME POSAMEZNEGA VSEBINSKEGA SKLOPA	UDELEŽENCI/KE	VSTOPNI POGOJI (izobrazba, delovne izkušnje, drugi posebni pogoji)	VSEBINA	METODE dela	Pridobljene kompetence oz. znanja in spretnosti	NAČINI PREVERJANJA
Motivacijski intervju (2 dni)	Svetovalci zaposlitve, poklicni svetovalci.		Veščine vodenja intervjuja za motivacijo strank.			
Delo s skupino na zaposlovanju (2 dni)	Svetovalci zaposlitve, poklicni svetovalci.		Namen in cilji različnih oblik dela s skupino na zaposlovanju, potrebe udeležencev, potrebne veščine za izvajanje različnih oblik, trening veščin.			
Metode in tehnike dela s skupino (2 dni)	Svetovalci zaposlitve, poklicni svetovalci.		Osvajanje metod in tehnike za delo v skupini na delavniški način, razumevanje faz nastanka skupine in grupne dinamike.			
Komunikacija (2 dni)	Svetovalci zaposlitve, poklicni svetovalci, rehabilitacijski svetovalci, sodelavci APZ in drugi.		Poslovna komunikacija, asertivnost v komunikaciji.			
Socialne kompetence (2 dni)	Svetovalci zaposlitve, poklicni svetovalci, sodelavci APZ in drugi.		<ul style="list-style-type: none"> ♦ Prepoznavanje potreb in potencialnih DM; ♦ ustrezna napotitev na DM; ♦ komunikacijski in akcijski načrt; ♦ poslovni razgovor. 			
Delo z delodajalci (2 dni)	Svetovalci zaposlitve, poklicni svetovalci, sodelavci APZ in drugi.		<ul style="list-style-type: none"> ♦ Prepoznavanje potreb in potencialnih DM; ♦ ustrezna napotitev na DM; ♦ komunikacijski in akcijski načrt; ♦ poslovni razgovor. 			

Priloga II.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM temeljnega usposabljanja za razvoj in vzpostavitev svetovalnega središča za izobraževanje odraslih Andragoški center Slovenije

Naslov programa/Modula	Teme/Vsebina	Cilji	Koordinator/ Izvajalec	Ciljna skupina	Število ur	Pridobljene kompetence/če je to opredeljeno v programu
1. Predstavitev koncepta projekta ISIO	OPISANO POD PREGLEDNICO	OPISANO POD PREGLEDNICO	ACS	Strokovni delavci v svetovalnih središčih za IO.	8	-
2. Izhodišča za analizo lokalnega okolja	OPISANO POD PREGLEDNICO	OPISANO POD PREGLEDNICO	ACS	Strokovni delavci v svetovalnih središčih za IO.	8	-
3. Opredelitev ciljev, vsebine in vrste informativno-svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih	OPISANO POD PREGLEDNICO	OPISANO POD PREGLEDNICO	ACS	Strokovni delavci v svetovalnih središčih za IO.	8	-
4. Svetovanje v izobraževanju odraslih – usposabljanje za delo svetovalca v izobraževanju odraslih	OPISANO POD PREGLEDNICO	OPISANO POD PREGLEDNICO	ACS	Strokovni delavci v svetovalnih središčih za IO.	16	-
5. Opredelitev lokalnega svetovalnega omrežja	OPISANO POD PREGLEDNICO	OPISANO POD PREGLEDNICO	ACS	Strokovni delavci v svetovalnih središčih za IO.	8	-

Naslov programa/Modula	Teme/Vsebina	Cilji	Koordinator/ Izvajalec	Ciljna skupina	Število ur	Pridobljene kompetence/če je to opredeljeno v programu
6. Opredelitev finančnih in drugih pogojev za delo svetovalnega središča: s poudarkom na bazah podatkov	OPISANO POD PREGLEDNICO	OPISANO POD PREGLEDNICO	ACS	Strokovni delavci v svetovalnih središčih za IO.	8	-
7. Svetovalni pripomočki v izobraževanju odraslih	OPISANO POD PREGLEDNICO	OPISANO POD PREGLEDNICO	ACS	Strokovni delavci v svetovalnih središčih za IO.	16	-
8. Opredelitev spremljanja dela svetovalnega središča, dokumentacije, evalvacije in samoevalvacije	OPISANO POD PREGLEDNICO	OPISANO POD PREGLEDNICO	ACS	Strokovni delavci v svetovalnih središčih za IO.	8	-
9. Osebni izobraževalni načrt	OPISANO POD PREGLEDNICO	OPISANO POD PREGLEDNICO	ACS	Strokovni delavci v svetovalnih središčih za IO.	24	-
10. Opredelitev promocije dela svetovalnega središča in priprava na otvoritev svetovalnega središča	OPISANO POD PREGLEDNICO	OPISANO POD PREGLEDNICO	ACS	Strokovni delavci v svetovalnih središčih za IO.	8	-
SKUPAJ	-	-	-	-	112	-

MODUL 1: Predstavitev koncepta projekta ISIO/uvod v temeljni program usposabljanja

Cilji:

- ♦ udeležence seznaniti s temeljnimi teoretskimi in drugimi strokovnimi izhodišči za razvoj informativno-svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih,
- ♦ udeležence seznaniti s temeljnimi konceptualnimi izhodišči, na osnovi katerih je nastal model lokalnega svetovalnega središča za izobraževanje odraslih, ki se že od leta 2000 pod vodstvom Andragoškega centra Slovenije vpeljuje v slovenski prostor,
- ♦ udeležence seznaniti s cilji, vsebino in načinom delovanja lokalnega svetovalnega središča za izobraževanje odraslih,
- ♦ udeležence seznaniti s pomenom, cilji, vsebino in načinom delovanja lokalne svetovalne mreže, ki deluje pri svetovalnem središču za izobraževanje odraslih.

Teme/vsebine:

Modul zajema naslednje tematske sklope:

- ♦ Svetovanje v izobraževanju odraslih in koncept vseživljenjskega učenja;
- ♦ Teoretska izhodišča andragoškega svetovalnega dela;
- ♦ Cilj in vrste svetovalnega dela v izobraževanju odraslih;
- ♦ Lokalno svetovalno omrežje za izobraževanje odraslih.

MODUL 2: Izhodišča za analizo lokalnega okolja

Cilji:

- ♦ udeležence seznaniti s pomenom analize značilnosti lokalnega okolja kot podlage za opredelitev modela informativno-svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih,
- ♦ seznaniti jih z navodili za analizo analize značilnosti lokalnega okolja,
- ♦ seznaniti jih z navodili za anketiranje organizacij v lokalnem okolju za analizo potreb po vzpostavitvi lokalnega svetovalnega središča za izobraževanje odraslih,
- ♦ seznaniti jih z navodili za analizo značilnosti ciljnih skupin v izbranem lokalnem okolju.

Teme/vsebine:

- ♦ Analiza značilnosti razvojnih načrtov izbranega lokalnega okolja;
- ♦ Analiza značilnosti prebivalstva, s poudarkom na odraslih v izbranem lokalnem okolju;
- ♦ Analiza potreb po vzpostavitvi lokalnega svetovalnega središča za izobraževanje odraslih.

MODUL 3: Opredelitev ciljev, vsebine in vrste informativno-svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih

Cilji:

- ♦ konkretna opredelitev ciljev delovanja svetovalnega središča v skladu z ugotovljenimi značilnostmi lokalnega okolja,
- ♦ konkretna opredelitev vsebine in vrste informativno-svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih, ki jo bo izvajalo svetovalno središče.

Teme/vsebine:

- ♦ Cilji svetovalnega središča za izobraževanje odraslih – kaj so specifičnosti lokalnega okolja;
- ♦ Opredelitev vsebine glede na vrste informiranja in svetovanja / pred-med-po;
- ♦ Sedem aktivnosti v svetovanju v izobraževanju odraslih;
- ♦ Etična načela delovanja svetovalnega središča.

MODUL 4: Svetovanje v izobraževanju odraslih – usposabljanje za delo svetovalca v izobraževanju odraslih

Cilji:

- ♦ seznanitev s temeljnimi strokovnimi izhodišči za svetovalno delo v izobraževanju odraslih (temeljne značilnosti in razmejitve do drugih vrst svetovanja, različne ravni in vrste svetovanja, specifičnosti dela v svetovalnem središču za izobraževanje odraslih),
- ♦ seznanitev z vodenjem svetovalnega procesa,
- ♦ spoznavanje in preizkušanje korakov v svetovalnem procesu in veščine svetovalne komunikacije.

Teme/vsebine:

- ♦ Svetovanje v izobraževanju odraslih in koncept vseživljenjskega učenja;
- ♦ Značilnosti različnih ciljnih skupin odraslih in svetovanje;
- ♦ Svetovalni proces in osebnost svetovalca;
- ♦ Koraki v svetovalnem procesu in veščine svetovalne komunikacije;
- ♦ Motivacija za izobraževanje in premagovanje učnih ovir;
- ♦ Izpeljava svetovalnega pogovora, izražanje in sprejemanje povratne informacije.

MODUL 5: Opredelitev lokalnega svetovalnega omrežja

Cilji:

- ♦ udeležence seznaniti s pomenom vzpostavitve lokalnega svetovalnega omrežja, ki deluje ob svetovalnem središču za izobraževanje odraslih,
- ♦ seznaniti jih s cilji in nalogami delovanja lokalnega svetovalnega omrežja,
- ♦ seznaniti jih z načinom delovanja lokalnega svetovalnega omrežja,
- ♦ predstaviti izkušnje že delujočih lokalnih svetovalnih omrežij.

Teme/vsebine:

- ♦ Pomen partnerskega sodelovanja («mreženja») v izobraževanju odraslih;
- ♦ Načini oblikovanja mrež;
- ♦ Svetovalno središče in lokalno svetovalno omrežje za izobraževanje odraslih – struktura;
- ♦ Cilji in naloge delovanja lokalnega svetovalnega omrežja;
- ♦ Način delovanja lokalnega svetovalnega omrežja.

MODUL 6: Opredelitev finančnih in drugih pogojev za delo svetovalnega središča: s poudarkom na bazah podatkov

Cilji:

- ♦ udeležence seznaniti z vsemi pogoji za delo svetovalnega središča,
- ♦ seznaniti jih s strukturo cene delovanja svetovalnega središča,
- ♦ seznaniti jih z bazami podatkov, ki jim bodo v pomoč pri delu,
- ♦ seznaniti jih s prijemi za ustvarjanje lastnih baz podatkov,
- ♦ praktično prikazati obstoječe baze podatkov v izobraževanju odraslih.

Teme/vsebine:

- ♦ Opredelitev prostorskih in drugih pogojev za delovanje svetovalnega središča;
- ♦ Struktura cene svetovalnega središča;
- ♦ Baze podatkov – uvod in načini oblikovanja lastnih baz podatkov;
- ♦ Nacionalne in lokalne baze podatkov;
- ♦ Računalniški program za lokalne baze podatkov.

MODUL 7: Svetovalni pripomočki v izobraževanju odraslih

Cilji delavnice:

- ♦ poglobljanje znanja o značilnostih in specifičnostih učenja odraslih,
- ♦ spoznavanja in predstavitev uporabe različnih pripomočkov, ki jih uporabljamo v procesu svetovanja kot podpora tradicionalnim načinom svetovanja,
- ♦ seznanjanje o ustreznosti uporabe različnih pripomočkov v svetovalnem procesu,
- ♦ preizkušanje uporabe različnih pripomočkov kot podpora svetovalnemu procesu.

Teme/vsebina:

- ♦ Svetovalni pripomočki – kaj že imamo, kaj uporabljamo, česa ne uporabljamo in zakaj;
- ♦ Značilnosti učenja – cilji, strategije, načrtovanje;
- ♦ Značilnosti učenja – lastne izkušnje;
- ♦ Učni tipi in učni stili;
- ♦ Motivi in ovire v izobraževanju odraslih;
- ♦ Predstavitev nekaterih svetovalnih pripomočkov, ki jih lahko uporabimo pri delu v svetovalnem središču;
- ♦ Projektno delo: oblikovanje predstavitve uporabe svetovalnih pripomočkov v svetovalnem središču (scenarij);
- ♦ Igre vlog: predstavitev uporabe svetovalnih pripomočkov v svetovalnem središču.

MODUL 8: Opredelitev spremljanja dela svetovalnega središča, dokumentacije, evalvacije in samoevalvacije

Cilji:

- ♦ seznanitev udeležencev z vsebino in načinom spremljanja dela svetovalnega središča,
- ♦ seznanitev z vsemi dokumenti, ki se vodijo ob delu svetovalnega središča,
- ♦ seznanitev z varstvom osebnih podatkov,
- ♦ seznanitev z načini evalvacije in samoevalvacije delovanja svetovalnega središča.

Teme/vsebine:

- ♦ Opredelitev spremljanja dela svetovalnega središča;
- ♦ Dokumentacija svetovalnega središča;
- ♦ Varstvo osebnih podatkov;
- ♦ Opredelitev evalvacije in samoevalvacije dela svetovalnega središča – namen in pristopi.

MODUL 9: Osebni izobraževalni načrt

Cilji delavnice:

- ♦ seznanitev s pomenom osebnega izobraževalnega načrta z vidika temeljnih značilnosti in posebnosti odraslih v izobraževanju, razvoja družbe in izobraževalnih sistemov,
- ♦ seznanitev z načini za spodbujanje in pomoč odraslim pri nastajanju in spremljanju osebnih izobraževalnih načrtov,
- ♦ seznanitev z vlogo svetovalca pri tem,
- ♦ priprava različnih shem za osebno načrtovanje, spremljanje in vrednotenje izobraževanja.

Teme/vsebina:

- ♦ Opredelitev osebnega izobraževalnega načrta z vidika uporabnika in umeščenosti v izobraževalni kurikulum;
- ♦ Osebni izobraževalni načrt in svetovalni proces;
- ♦ Vsebine, oblike in nastajanje osebnih izobraževalnih načrtov;
- ♦ Oblikovanje osebnega izobraževalnega načrta kot odnos med učečim in izobraževalcem;
- ♦ Vpeljevanje osebnih izobraževalnih načrtov v prakso svetovalnih središč za izobraževanje odraslih.

MODUL 10: Opredelitev promocije dela svetovalnega središča in priprava na otvoritev svetovalnega središča

Cilji:

- ♦ seznanitev z načini promocije svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih,
- ♦ spoznavanje primerov »dobre prakse«
- ♦ oblikovanje različnih promocijskih gradiv,
- ♦ izdelava načrta promocije otvoritve in delovanja svetovalnega središča za prvo leto delovanja.

Teme/vsebine:

- ♦ Promocija kot del svetovanja v izobraževanju odraslih;
- ♦ Primeri »dobre prakse« promocije svetovanja v izobraževanju odraslih – najučinkovitejši »kanali« sporočanja;
- ♦ Izdelava promocijskih gradiv;
- ♦ Priprava načrta promocije in delovanja svetovalnega središča za prvo leto delovanja.

Avtorica: mag. Tanja Vilič Klenovšek

Priloga III.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM OZ. USPOSABLJANJE za izvajanje del in nalog na področju poklicne orientacije

Center RS za poklicno izobraževanje

NASLOV IZOBRAŽEVALNEGA PROGRAMA:

Novi trendi v informiranju in svetovanju za mlade pred izbiro srednje šole

CILJI IZOBRAŽEVALNEGA PROGRAMA:

- ♦ Predstavitev povezave med teorijo, prakso in politikami v karierni orientaciji, ter današnjo družbo.
- ♦ Usposabljanje za presojanje pomembnosti posameznih nalog na področju karierne orientacije.
- ♦ Usposabljanje za načrtno izvajanje nalog na področju karierne orientacije.
- ♦ Usposabljanje za načrtovanje izboljšav na področju karierne orientacije.
- ♦ Predstavitev potencialov nevrolingvističnega programiranja v svetovalni praksi.
- ♦ Izmenjava strokovnih mnenj.

TRAJANJE OZ. ŠTEVILO UR: 8

IME POSAMEZNEGA VSEBINSKEGA SKLOPA	UDELEŽENCI/KE	VSTOPNI POGOJI (izobrazba, delovne izkušnje, drugi posebni pogoji)	VSEBINA	METODE dela	Pridobljene kompetence oz. znanja in spretnosti	NAČINI PREVERJANJA
Novi pristopi v karierni orientaciji	Svetovalni delavci v OŠ.	Končana univerzitetna izobrazba humanistične ali družboslovne smeri.	Zakonodaja in politike v Sloveniji in EU na področju karierne orientacije, teoretski koncepti in njihova implementacija v kariernem svetovanju.	Predavanje.	Poznavanje zakonodaje in politik v EU in v Sloveniji, razumevanje pomanjkljivosti svetovalnih praks.	Preverjanja ni.
Celovit pogled na vseživljenjsko karierno orientacijo	Svetovalni delavci v OŠ.	Končana univerzitetna izobrazba humanistične ali družboslovne smeri.	Kompetence za načrtovanje in vodenje kariere (NVK) in kako jih poučevati v okviru različnih predmetov.	Predavanje/ delavnica – delo v skupinah.	Razumevanje pomena obvladovanja kompetenc NVK in njihove implementacije v pouk.	Preverjanja ni.
Nevrolingvistično programiranje in svetovalni proces	Svetovalni delavci v OŠ.	Končana univerzitetna izobrazba humanistične ali družboslovne smeri.	Tehnike nevrolingvističnega programiranja (NLP) in uporaba teh tehnik v svetovalnem procesu.	Predavanje/ delavnica – delo v parih.	Poznavanje tehnik NLP in možnosti za uporabo v svetovalni praksi.	Preverjanja ni.

Avtor: Miha Lovšin

Priloga IV.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM OZ. USPOSABLJANJE za izvajanje del in nalog na področju poklicne orientacije

KARIERNI CENTRI, Univerza v Ljubljani

CILJI IZOBRAŽEVALNEGA PROGRAMA:

Izobraževanje in usposabljanje kariernih svetovalcev za kakovostno delo v kariernih centrih Univerze v Ljubljani. Seznanjanje z delovno organizacijo, problematiko študentov, študijskim in kariernim svetovanjem, študijskimi programi na UL.

TRAJANJE OZ. ŠTEVILO UR: 120 – 160 ur

IME POSAMEZNEGA VSEBINSKEGA SKLOPA	UDELEŽENCI/ UDELEŽENKE	VSTOPNI POGOJI (izobrazba, delovne izkušnje, drugi posebni pogoji)	VSEBINA	METODE dela	Pridobljene kompetence oz. znanja in spretnosti	NAČINI PREVERJANJA
Predstavitve Univerze v Ljubljani	Karierne svetovalke.	Izobrazba oziroma delovne izkušnje na področju kadrovanja, socialnega dela, psihologije ipd.	Predstavitve Univerze v Ljubljani, njenih specifik in delovanja.	Predavanje	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Poznavanje organiziranosti UL. ♦ Poznavanje aktivnosti UL.	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Skozi delovni proces. ♦ Sprotno preverjanje v obliki napovedanega preizkusa.ega preizkusa.
Predstavitve karierne orientacije v Sloveniji	Karierne svetovalke.	Izobrazba oziroma delovne izkušnje na področju kadrovanja, socialnega dela, psihologije ipd.	Predstavitve vrst kariernega svetovanja, institucij, ki se s tem ukvarjajo.	Predavanje	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Poznavanje karierne orientacije v Sloveniji. ♦ Poznavanje institucij, ki se ukvarjajo s KO.	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Skozi delovni proces. ♦ Sprotno preverjanje v obliki napovedanega preizkusa.
Informacije o študijskih programih Univerze v Ljubljani	Karierne svetovalke.	Izobrazba oziroma delovne izkušnje na področju kadrovanja, socialnega dela, psihologije ipd.	Predstavitve študijskih programov UL in njihovih specifik.	Predavanje	Poznavanje študijskih programov na UL 1., 2. in 3. stopnje ter skupnih študijskih programov.	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Skozi delovni proces. ♦ Sprotno preverjanje v obliki napovedanega preizkusa.

IME POSAMEZNEGA VSEBINSKEGA SKLOPA	UDELEŽENCI/ UDELEŽENKE	VSTOPNI POGOJI (izobrazba, delovne izkušnje, drugi posebni pogoji)	VSEBINA	METODE dela	Pridobljene kompetence oz. znanja in spretnosti	NAČINI PREVERJANJA
Prijavno-vpisni postopek v študijske programe Univerze v Ljubljani	Karierne svetovalke.	Izobrazba oziroma delovne izkušnje na področju kadrovanja, socialnega dela, psihologije ipd.	Predstavitve prijavno-informacijskega postopka (vpisa v študijske programe) in kontaktov, ki so jim v pomoč pri njihovem delu.	Predavanje	Sposobnost svetovanja ob vpisu, prepisu, prepisu po merilih za prehode.	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Skozi delovni proces. ♦ Sprotno preverjanje v obliki napovedanega preizkusa.
Trendi zaposlovanja mladih	Karierne svetovalke.	Izobrazba oziroma delovne izkušnje na področju kadrovanja, socialnega dela, psihologije ipd.	Seznanitev s trendi zaposlovanja mladih, potrebami trga dela in s strukturno brezposelnostjo.	Predavanje	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Poznavanje delovanja trga dela in zaposlovanja. ♦ Poznavanje strukturne brezposelnosti kot enega izmed dejavnikov težje zaposljivosti diplomantov. ♦ Poznavanje zaposlitvenih možnosti diplomantov posameznih študijskih programov. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Skozi delovni proces. ♦ Sprotno preverjanje v obliki napovedanega preizkusa.
Zaposlitvene možnosti mladih raziskovalcev	Karierne svetovalke.	Izobrazba oziroma delovne izkušnje na področju kadrovanja, socialnega dela, psihologije ipd.	Predstavitve zaposlitve mladega raziskovalca na univerzi in njegovega področja dela, razpisa za kandidature.	Predavanje	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Poznavanje postopka pridobitve statusa mladega raziskovalca. ♦ Seznanitev z delom mladega raziskovalca. ♦ Sposobnosti svetovanja študentom in diplomantom, ki jih zanima kariera mladih raziskovalcev. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Skozi delovni proces. ♦ Sprotno preverjanje v obliki napovedanega preizkusa.
Oblike in načini svetovanja študentom s posebnimi potrebami	Karierne svetovalke.	Izobrazba oziroma delovne izkušnje na področju kadrovanja, socialnega dela, psihologije ipd.	Predstavitve najpogostejših težav, s katerimi se soočajo študenti s posebnimi potrebami ob študiju in ob prehodu v zaposlitev.	Predavanje	Poznavanje študijske problematike študentov s posebnimi potrebami in njihovih specifik glede študija.	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Skozi delovni proces. ♦ Sprotno preverjanje v obliki napovedanega preizkusa.

IME POSAMEZNEGA VSEBINSKEGA SKLOPA	UDELEŽENCI/ UDELEŽENKE	VSTOPNI POGOJI (izobrazba, delovne izkušnje, drugi posebni pogoji)	VSEBINA	METODE dela	Pridobljene kompetence oz. znanja in spretnosti	NAČINI PREVERJANJA
Bolonja v tranziciji: prehodnost med programi in najpogostejše težave študentov	Karijerne svetovalke.	Izobrazba oziroma delovne izkušnje na področju kadrovanja, socialnega dela, psihologije ipd.	Predstavitev reforme visokega šolstva in njenega vpliva na prenovljene študijske programe, spremembe stopenj izobraževanja.	Predavanje	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Poznavanje bolonjske prenove visokega šolstva in vsebinskih sprememb. ♦ Poznavanje in vrednotenje stopenj izobraževanja. ♦ Poznavanje možnosti kombiniranja različnih študijskih programov 1. in 2. stopnje. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Skozi delovni proces. ♦ Sprotno preverjanje v obliki napovedanega preizkusa.
Predstavitev Univerzitetne službe za doktorski študij	Karijerne svetovalke.	Izobrazba oziroma delovne izkušnje na področju kadrovanja, socialnega dela, psihologije ipd.	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Predstavitev službe za doktorski študij in najpogostejših vprašanj študentov glede doktorskega študija. ♦ Predstavitev možnosti vpisa na doktorski študij. ♦ Predstavitev študijskih programov na UL. 	Predavanje	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Poznavanje postopka vpisa v študijske programe 3. stopnje. ♦ Poznavanje študijskih programov 3. stopnje. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Skozi delovni proces. ♦ Sprotno preverjanje v obliki napovedanega preizkusa.
Svetovanje diplomantom ob prehodu v zaposlitev	Karijerne svetovalke.	Izobrazba oziroma delovne izkušnje na področju kadrovanja, socialnega dela, psihologije ipd.	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Seznanitev z najpogostejšimi vprašanji diplomantov ob prehodu v zaposlitev. ♦ Predstavitev priprave motivacijskega pisma, CV-ja in zaposlitvenega načrta. ♦ Predstavitev načinov svetovanja diplomantom ob prehodu v zaposlitev. 	Delavnica	<p>Svetovanje diplomantom ob prehodu v zaposlitev:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ svetovanje pri pripravi motivacijskega pisma, CV-ja, kariernega portfolia, ♦ svetovanje za pripravo zaposlitvenega načrta, ♦ svetovanje glede načinov iskanja zaposlitve. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Skozi delovni proces. ♦ Sprotno preverjanje v obliki napovedanega preizkusa.

IME POSAMEZNEGA VSEBINSKEGA SKLOPA	UDELEŽENCI/ UDELEŽENKE	VSTOPNI POGOJI (izobrazba, delovne izkušnje, drugi posebni pogoji)	VSEBINA	METODE dela	Pridobljene kompetence oz. znanja in spretnosti	NAČINI PREVERJANJA
Metode kariernega svetovanja – predstavitev obrazca za karierno svetovanje	Karierne svetovalke.	Izobrazba oziroma delovne izkušnje na področju kadrovanja, socialnega dela, psihologije ipd.	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Predstavitev načinov kariernega svetovanja: individualnega in skupinskega modela, predstavitev prednosti in slabosti posameznih modelov. ♦ Predstavitev individualnih vrst kariernega svetovanja (študijsko, ob prehodu v zaposlitev). 	Delavnica	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Individualno karierno svetovanje (študijsko in ob prehodu v zaposlitev). ♦ Organizacija in izvedba delavnic na temo VKO. 	Skozi delovni proces.
Prilagajanje študijskega procesa študentom s posebnimi potrebami	Karierne svetovalke.	Izobrazba oziroma delovne izkušnje na področju kadrovanja, socialnega dela, psihologije ipd.	Predstavitev najpogostejših učinkovitih prilagoditev študentom s posebnimi potrebami in načinov dela z njimi, predstavitev konkretnih primerov.	Delavnica, reševanje konkretnih primerov.	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Sposobnost usmerjanja študenta s posebnimi potrebami na kompetentne strokovnjake in službe, ki mu bodo v pomoč pri prilagajanju študijskega procesa. ♦ Poznavanje najpogostejših težav študentov s posebnimi potrebami in metod študijskega svetovanja. 	Skozi delovni proces.
Developing Effective and Inclusive Learning for Students with Disabilities and Learning Difficulties	Karierne svetovalke.	Izobrazba oziroma delovne izkušnje na področju kadrovanja, socialnega dela, psihologije ipd.	Vrste prilagoditev študija za študente s posebnimi potrebami za večjo vključenost študentov s posebnimi potrebami.	Delavnica.	Osveščenost za delo z osebami s posebnimi potrebami in poznavanje oblik prilagoditve študijskega procesa.	Skozi delovni proces.
Priprava na svetovalno delo	Karierne svetovalke.	Izobrazba oziroma delovne izkušnje na področju kadrovanja, socialnega dela, psihologije ipd.	Načini vodenja individualnega razgovora/pogovora s posameznikom, izpeljava razgovora, predstavitev primerov vprašanj.	Delavnica in reševanje primerov.	Sposobnost izvajanja, vodenja individualnega razgovora.	Skozi delovni proces.

PREGLED DOSEDANJEGA IZOBRAŽEVANJA ZA KARIERNO ORIENTACIJO

Marec, 2011

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 5. razvojne prioritete »Institucionalna in administrativna usposobljenost« in 5.2. prednostne usmeritve »Reforma institucij na trgu dela«.

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohézijski sklad
Evropski socialni sklad

*vseživljenjska
karierna orientacija
nacionalna
koordinacijska točka*

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje